

مصاحبه اختصاصی خبرگزاری آبا با محسن پاک آیین سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان

. اراضی آذربایجان باید به طور صلح آمیز به آذربایجان باز پس داده شود و مناقشه باید در این چارچوب و به طور صلح آمیز حل و فصل شود

/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/ سرویس آذربایجان

ماهیت اصلی هفته وحدت که در ایران برگزار می شود، چیست؟

دین اسلام همواره در راستای ایجاد اختلاف بین مسلمانان هدف قرار گرفته است. امام خمینی (ره) رهبر دینی ایران 12 تا 17 ماه ربیع الاول را به منظور اتحاد مسلمانان هفته وحدت اعلام کرد. اهل سنت 12 ربیع الاول و اهل تشیع 17 ربیع الاول را روز میلاد حضرت محمد (ص) می دانند. به همین دلیل نیز این مدت به عنوان « هفته وحدت» نامگذاری شده است. هفته وحدت هفته مناسبی برای تحکیم وحدت بین مسلمانان، اتکا به پیوندهای مشترک و دوری از تخریبات بین مسلمانان است. به طور کلی اعلام هفته وحدت به ابتکار امام خمینی (ره) با استقبال کشورهای مسلمان همراه شد و در همه کشورهای مسلمان در ارتباط با هفته وحدت مراسم، کنفرانس ها و سمینارهایی برگزار شد. در همین چارچوب دو روز پیش نیز کنفرانسی با شرکت نمایندگان همه مذاهب اسلامی اعم از شیعه و سنی و علمای اسلام از سوی اداره مسلمانان قفقاز در باکو برگزار شده است.

معتقدیم که دشمنان اسلام و بویژه برخی از کشورهای غربی یک جنگ نرم علیه اسلام پیش می برند و این نیز خود را معمولاً در دو شکل نشان می دهد. آنها نخست بین مسلمانان تفرقه می اندازند. مثلاً؛ به توسل به این بهانه که « ایران قصد تبلیغ انقلاب خود را دارد» در صدد ایجاد تخریب روابط ایران و آذربایجان هستند. یا با استفاده از ابزارهای گوناگون می خواهند بین پاکستان و افغانستان، سوریه و ترکیه، ترکیه و عراق و حتی بین گروه های داخل فلسطین یعنی فتح و حماس اختلاف ایجاد بکنند، همچنین با مسلح کردن تروریست ها در سوریه سعی در براندازی دولت قانونی بشار اسد را دارند. در عین حال به بهانه مبارزه با تروریسم، کشور مالی را مورد تهاجم قرار می دهند. از یک سو در سوریه تروریست ها را مسلح می کنند. حتی در مناسبات ایران و آذربایجان نیز بارها شاهد اظهارات مقامات دو کشور در مورد تلاش نیروهای سوم برای برهم زدن مناسبات بوده ایم. ولی رهبران دو کشور از این ترفندها آگاهند و همواره با دوراندیشی خواستار تحکیم مناسبات شده اند.

دومین سیاست غرب این است که در داخل امت اسلامی یعنی مذاهب اسلامی از جمله شیعه و سنی اختلاف ایجاد کنند. واقعیت این است که وجوه اشتراکی بین شیعه و سنی بیشتر از وجه اختلاف آنهاست. همه مسلمانان به یک خدا و یک پیامبر اعتقاد دارند. به یک قبله سجده می کنند، به مسجد می روند، نماز می خوانند، روزه می گیرند و از نظر اصول فرقی با یکدیگر ندارند. از این رو، مسلمانان باید در برابر دشمنان اسلام متحد باشند و کشورهای مسلمان باید مناسبات دوستانه تری داشته باشند. نباید به دام سیاست های خرابکارانه افتاد و فریب این جنگ نرم را خورد. پیام اصلی هفته وحدت نیز همین است.

ایران به عنوان یکی از کشورهای منطقه در قبال اخبار منتشره در ارمنستان در رابطه با افتتاح فرودگاه خوجالی و تصمیم آذربایجان در مورد به هدف قرار دادن هر هواپیمایی که بخواهد بدون اجازه حریم هوایی آذربایجان را نقض بکند، چه موضعی دارد؟

ایران معتقد است که مناقشه قره باغ باید به طور صلح آمیز بین آذربایجان و ارمنستان و بدون آغاز جنگی جدید حل و فصل بشود. موضع ما در رابطه با افتتاح فرودگاه خوجالی و اخباری که پیرامون این مساله منتشر می شود از این قرار است که باید از هر اقدام تحریک آمیزی که باعث تشدید خصومت بین دو کشور می شود پرهیز کرد. بدیهی است که این قبیل مسایل تأثیر منفی بر مذاکرات دارد. معتقدیم که گروه مینسک در این زمینه باید بیشتر تلاش کند. این گروه علاقه ای به حل مناقشه نشان نمی دهد. طولانی شدن مناقشه نه به سود طرف ها و نه به سود منطقه است. ما بر حل و فصل سریع و صلح آمیز مناقشه تأکید می کنیم.

ایران به طور کلی در رابطه با مناقشه قره باغ چه موضعی دارد؟

طبق اصول بین المللی این مناقشه باید از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب تمامیت ارضی آذربایجان حل و فصل شود. اراضی آذربایجان باید به طور صلح آمیز به آذربایجان باز پس داده شود و مناقشه باید در این چارچوب و به طور صلح آمیز حل و فصل شود.

اخیراً قراردادهایی بین استان آذربایجان شرقی و ارمنستان به امضا رسیده است. حتی اهالی آذربایجانی شرقی نیز به این مساله اعتراض کرده اند...

مناسبات ایجاد شده بین استان آذربایجان شرقی و ارمنستان مناسبات معمول اقتصادی است. فکر نمی کنم که این مساله موجب اعتراض آذری های ما شده باشد. آنها در عین حال به ایجاد مناسبات خوب با جمهوری آذربایجان نیز علاقمند هستند. متأسفانه جمهوری آذربایجان شرایط لازم را برای آذربایجانی های ایران را فراهم نکرده است در حالی که ارمنستان شرایط مناسبی را برای ایرانی ها به خصوص در زمینه تجارت و تسهیل در رفت و آمد ایجاد کرده است. ملت ایران و به ویژه آذری ها تمایل زیادی دارند که روابط بسیار خوبی با جمهوری آذربایجان برقرار کنند. ولی مسایلی از قبیل مشکلات صدور روآدید و ثبت شرکت ها وجود دارد. این مشکلات باعث می شود که ایرانی ها به خصوص اهالی آذربایجان شرقی در ارمنستان یا ترکیه سرمایه گذاری می کنند. چنان چه شرایط لازم ایجاد شود، بازرگانان ایرانی مایلند در وهله نخست با آذربایجان رابطه برقرار کنند.

هفته گذشته سندی در زمینه همکاری گمرکات ایران و آذربایجان به امضا رسیده است. این همکاری چه موضوعاتی را در بر می گیرد؟

هفته گذشته دیداری بین معاونان گمرک ایران و آذربایجان در آستارا برگزار شد. در این دیدار در مورد ایجاد تسهیلات برای انتقال بار و مسافر توافق حاصل شده است. معتقدیم که در نتیجه این توافق به زودی شاهد افزایش در تردد مسافران و مبادلات تجاری خواهیم شد. ضمناً در این دیدار مقرر شده که مقامات بلندپایه گمرکی دو کشور یک بار در ماه ملاقات کرده و مسایل را مورد مذاکره قرار بدهند.

مطبوعات خارجی اخیراً گزارشتی با این مضمون منتشر کرده اند که اسرائیل برای حمله به ایران هواپیماهای بدون خلبان در آذربایجان مستقر کرده است. باکو بدون فوت وقت به این قبیل گزارشات واکنش نشان داد و اعلام نمود که هیچ کشور ثالثی نمی تواند برای حمله به ایران از اراضی آذربایجان استفاده بکند. تهران چه موضعی در این رابطه دارد؟

به طور کلی کشورهای ثالثی که چشم دیدن مناسبات ایران و آذربایجان را ندارند، همواره تلاش می کنند با انتشار اخبار کذب به مناسبات دو کشور لطمه بزنند. جای بسی خوشوقتی است که مقامات آذربایجانی این قبیل اخبار را بدون فوت وقت تکذیب می کنند. به نظر ما، مناسبات ایران و آذربایجان آن طور که باید و شاید از استحکام برخوردار است و این قبیل تخریبات نمی تواند لطمه ای به استحکام این مناسبات بزند.

آخرین وضعیت مذاکرات در رابطه با رژیم حقوقی خزر چگونه است؟

همه کشورهای ساحلی خزر علاقمندند مساله رژیم حقوقی خزر در کوتاه ترین زمان ممکن حل و فصل بشود. در رابطه با این مساله بحث هیچ گونه تاخیری در میان نیست. بحث رژیم حقوقی مساله

پیچیده ای است و طبیعتاً روی این مساله باید کار زیادی صورت بگیرد. امیدواریم این مساله در اسرع وقت حل و فصل بشود. ما با همه کشورهای ساحلی خزر هم به صورت دو جانبه و هم به صورت پنج جانبه در حال مذاکره هستیم. از جمله با آذربایجان نیز در این زمینه مذاکرات دوجانبه ای انجام می دهیم. هر دو کشور خواستار تبدیل خزر به دریای صلح و امنیت و عاری از سلاح هستند و به وضعیت زیست محیطی و توسعه کشتیرانی خزر اهمیت زیادی می دهند.

نظراتان در مورد اخبار پیرامون معدن « سردار جنگل » ایران چیست؟

ایران در محدوده آبی خود در خزر عملیات اکتشافی انجام می دهد و نام این معدن را نیز «سردار جنگل» گذاشته است. مساله خاصی در این میان وجود ندارد. شاید در رابطه با اسم معدن مساله ای مطرح باشد، کشورهای ساحلی خزر می توانند در این مورد به مذاکره بنشینند.

آیا سفرهای متقابلی برای سال جاری پیش بینی می شود؟

برای انجام سفرهای متعدد بین دو کشور در سال 2013 میلادی برنامه جامعی تهیه شده است. به زودی کمیسیون سیاسی مشترک با شرکت معاونان وزاری خارجه دو کشور در تهران برگزار خواهد شد و در پی آن مقامات مرزبانی دو کشور دیدار خواهند کرد. همچنین وزرای انرژی دو کشور در چارچوب همکاری اقتصادی با یکدیگر ملاقات خواهند کرد. علاوه بر این، وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران پس از معین شدن زمان برگزاری اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی از سوی آذربایجان، برای شرکت در این اجلاس به آذربایجان سفر خواهد کرد. همچنین، " واصف طالب اف " رییس گروه دوستی پارلمانی ایران و آذربایجان و رییس مجلس عالی جمهوری خودمختار نخجوان برای انجام دیداری به ایران دعوت شده است. /خ
پایان پیام.